

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Σωστό

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Με τη χρήση παραδειγμάτων επεξηγείται και τεκμηριώνεται η άποψη που διατυπώνεται στη θεματική πρόταση ότι οι προκαταλήψεις μπορούν να εκφραστούν με κάθε τρόπο. Ο λόγος του κειμένου γίνεται εύληπτος και σαφής και το ύφος του κειμένου καθίσταται απλό και οικείο.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Η επιλογή του τρίτου προσώπου στην τελευταία παράγραφο προσδίδει αντικειμενικότητα και καθολικό κύρος στα λεγόμενα του συγγραφέα. Καθιστά το ύφος ουδέτερο, απρόσωπο και ταιριάζει με τα νοήματα που διατυπώνονται στις δύο προηγούμενες παραγράφους του κειμένου, στις οποίες γίνεται αναφορά στην προκατάληψη γενικά ως στάση. Μάλιστα, στο τέλος της δεύτερης παραγράφου γίνεται λόγος για ισχυρές κοινωνικές νόρμες της ανεκτικότητας και της καταπολέμησης του ρατσισμού που έχουν εγκαθιδρυθεί στην Ευρώπη και αναστέλλουν όλο και περισσότερο την ανοιχτή έκφραση της προκατάληψης.

Αντίθετα, η επιλογή του πρώτου πληθυντικού ρηματικού προσώπου θα διαφοροποιούσε το ύφος λόγου, καθώς το μήνυμα θα αποδίδονταν με πιο άμεσο τρόπο, με αναφορά στη συλλογική ευθύνη. Το ύφος λόγου θα ήταν πιο επικριτικό, καθώς θα αναδεικνυόταν η ευθύνη της στάσης της ομάδας,

της οποίας μέλος είναι και ο συντάκτης του κειμένου. Τα νοήματα της παραγράφου θα διατυπώνονταν με τρόπο που θα εξέφραζε έντονη αυτοκριτική και θα κατεύθυνε τον αναγνώστη με στόχο την ευαισθητοποίηση και την προσωπική αυτοκριτική για τη στάση του προς τους ξένους και τον βαθμό στον οποίο επηρεάζεται από παγιωμένες προκαταλήψεις. Με τη διαφοροποίηση του ρηματικού προσώπου, επομένως, δε μεταβάλλεται μόνο το ύφος λόγου, αλλά και η πρόθεση του πομπού, καθώς αντί για ενημερωτικός γίνεται κατευθυντικός ο λόγος του, στοχεύει στον προβληματισμό του δέκτη και στην αξιολογική κρίση συμπεριφορών συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το θέμα του κειμένου είναι η κοινή μοίρα των μεταναστών και οι δυσκολίες ένταξής τους στις νέες πατρίδες. Ο αφηγητής μεταφέρει τα βιώματά του ως μετανάστης στη Γερμανία και απεικονίζει με ρεαλιστικό τρόπο τη ζωή του Έλληνα μετανάστη. Συνειδητοποιεί την κοινή μοίρα όλων των «ξένων» σε έναν άλλο τόπο και μεταφέρει ένα αίσθημα πικρίας. Υπάρχουν αρκετές κειμενικές ενδείξεις που μπορεί να επικαλεστεί ο/η μαθητής/τρια, ειδικά αυτές που αναδεικνύουν την κοινή μοίρα των μεταναστών με τη μορφή σύγκρισης – παραλληλισμού.

Ανάλογα με τον βαθμό πρόσληψης και συναισθηματικής ανταπόκρισης του κειμένου, αλλά και τον παραστατικό τους κύκλο οι μαθητές/τριες μπορούν να απαντήσουν ελεύθερα.